τους μέλους πού όρίζουν ὅτι ἡ ποσότητα ξηρῆς οὐσίας τοῦ ἄρτου πρέπει νά βρίσκεται ἐντός περιθωρίου προσδιορισμένων μεγεθῶν, ἐφ' ὅσον ἐφαρμόζεται ἐπί τῆς εἰσαγωγῆς ἄρτου, ὁ ὁποῖος νομίμως παρασκευάζεται καί διατίθεται στό ἐμπόριο ἐντός ἄλλου Κράτους μέλους.

3. Ἕνα μέτρο τό ὁποῖο ἐμπίπτει στήν ἀπαγόρευση τοῦ ἄρθρου 30 τῆς συνθήκης δέ διαφεύγει ἀπό τήν ἀπαγόρευση αὐτή, ἀπό μόνο τό γεγονός ὅτι ἡ ἁρμόδια ἀρχή ἔχει ἐξουσία νά χορηγεῖ ἀπαλλαγές, ἀκόμα κι ἄν γίνεται εὐρεία χρήση τῆς ἐξουσίας αὐτῆς, ὑπέρ τῶν εἰσαγόμενων προϊόντων. Ἡ ἐλεύθερη κυκλοφορία ἀποτελεῖ δικαίωμα τοῦ ὁποίου ἡ ἄσκηση δέν εἶναι δυνατό νά ἐξαρτᾶται ἀπό τή διακριτική εὐχέρεια ἤ ἀνοχή τῆς ἐθνικῆς διοικήσεως.

Στήν ὑπόθεση 130/80

πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο αἴτηση τοῦ Economische Politierechter τοῦ Arrondissementsrechtbank τοῦ Ἀμστερνταμ πρός τό Δικαστήριο, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, μέ τήν ὁποία ζητᾶ στό πλαίσιο τῆς ποινικῆς διαδικασίας κατά

FABRIEK VOOR HOOGWAARDIGE VOEDINGSPRODUKTEN KELDERMAN BV

ἔκδοση προδικαστικῆς ἀποφάσεως ὡς πρός τήν ἑρμηνεία τῆς ἔννοιας τοῦ μέτρου ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικούς περιορισμούς ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν, πού προβλέπεται στό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμῆμα)

συγκείμενο ἀπό τούς P. Pescatore, πρόεδρο τμήματος, A. Touffait καί O. Due, δικαστές,

γενικός εἰσαγγελεύς: F. Capotorti
γραμματεύς: J. A. Pompe, βοηθός γραμματεύς

ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά περιστατικά τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἐξέλιξη τῆς διαδικασίας καί οἱ παρατηρήσεις πού ὑποβλήθηκαν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου τῆς ΕΟΚ μποροῦν νά συνοψιστοῦν ὡς ἑξῆς:

I — Πραγματικά περιστατικά καί διαδικασία

Ἡ ἑταιρεία «Fabriek voor Hoogwaardige Voedingsprodukten Kelderman BV», μέ ἕδρα στό Naarden (Κάτω Χῶρες), εἰδικευμένη στήν εἰσαγωγή ἄρτου, εἰσάγει ἀπό τή Γαλλία, μεταξύ ἄλλων, ἄρτο «brioche» πού ἐμπορεύεται στήν ὁλλανδική ἀγορά ὑπό τήν ὀνομασία «eierbrood» (ἄρτος μέ αὐγά). Ὁ «ἄρτος» αὐτός ἔχει ἐλάχιστο βάρος 400 γραμμάρια, ἀπό τά ὁποῖα 300 περίπου γραμμάρια ξηρῆς οὐσίας.

Ἡ ὁλλανδική ρύθμιση, ὅμως, εἶναι πολύ αὐστηρή στό θέμα τῆς περιεκτικότητας τοῦ ἄρτου σέ ξηρή οὐσία. Ἔτσι, κατ' ἐφαρμογή τῶν ἄρθρων 14 καί 15 τοῦ νόμου τῆς 28ης Δεκεμβρίου 1935 (StB 793) — πού ὀνομάζεται Warenwet — περί προδιαγραφῶν ὡς πρός τήν ποιότητα καί τήν ὀνομασία τῶν ἐμπορευμάτων, ἡ ἀπόφαση τῆς 21ης Δεκεμβρίου 1975 (StB 478) — πού ὀνομάζεται Broodbesluit — ὁρίζει στό ἄρθρο 10 ὅτι ἡ ποσότητα ξηρῆς οὐσίας πού περιέχεται στόν ἄρτο πρέπει νά βρίσκεται ἐντός ἀκριβῶς καθορισμένων ὁρίων.

Ἀπό τό κείμενο αὐτό προκύπτει ὅτι βάρος 300 περίπου γραμμαρίων ξηρῆς οὐσίας δέν ἐμπίπτει σέ κάποιο ἀπό τά προδιαγραφόμενα περιθώρια, ἔτσι ὥστε ὁ «ἄρτος μέ αὐγά», πού εἰσάγει ἡ ἑταιρεία Kelderman, δέν ἀνταποκρίνεται στίς προδιαγραφές πού ἐπιβάλλονται στίς Κάτω Χῶρες.

Ὑπό τίς περιστάσεις αὐτές, συντάχτηκε εἰς βάρος τῆς ἀνωτέρω ἑταιρείας, πρακτικό πού εἶχε ὡς συνέπεια τήν ἔναρξη ποινικῆς δίκης ἐνώπιον τοῦ Economische Politierechter τοῦ Arrondissementsrechtbank. Ἡ κατηγορουμένη στήν κύρια δίκη ὁμολόγησε τά περιστατικά τοῦ ἀδικήματος ἐνώπιον τοῦ δικαστῆ, ὑποστήριξε ὅμως ὅτι «αὐτά δέν εἶναι ἀξιόποινα, δεδομένου ὅτι τό ἄρθρο 10 τῆς Broodbesluit δέν ἔχει δεσμευτική δύναμη», γιά τό λόγο ὅτι ἀντιβαίνει στό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

Κατά συνέπεια, ὁ παραπέμπων δικαστής ἀνέστειλε τή διαδικασία καί ζήτησε ἀπό τό Δικαστήριο νά ἀποφανθεῖ, μέ προδικαστική ἀπόφαση, ἐπί τοῦ ἀκόλουθου ἐρωτήματος:

«Ὁ ὅρος τοῦ μέτρου ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικούς περιορισμούς ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν τοῦ ἄρθρου 30 τῆς συνθήκης ΕΟΚ πρέπει νά ἑρμηνεύεται ὑπό τήν ἔννοια ὅτι περιλαμβάνει τήν προϋπόθεση τοῦ ἄρθρου 10 τῆς Broodbesluit (Warenwet) [ἀπόφαση περί ἄρτου (νόμος περί προϊόντων διατροφῆς)] — κατά τήν ὁποία ἡ ποσότητα ξηρῆς οὐσίας πού περιέχεται στόν ἄρτο πρέπει νά βρίσκεται ἐντός καθορισμένου περιθωρίου — ἡ ὁποία ἔχει ὡς συνέπεια ὅτι παραδοσιακά προϊόντα ἄλλων Κρατῶν μελῶν, τῶν ὁποίων ἡ περιεκτικότητα σέ ξηρή οὐσία βρίσκεται ἐκτός τοῦ περιθωρίου αὐτοῦ, νά μήν μποροῦν νά διατεθοῦν πρός πώληση στίς Κάτω Χῶρες;»

Ἡ διάταξη περί παραπομπῆς πρωτοκολλήθηκε στή γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 29 Μαΐου 1980. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 20 τοῦ Πρωτοκόλλου περί τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου τῆς ΕΟΚ γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν στίς 22 Ἰουλίου 1980, ἡ Ἐπιτροπή, ἐκπροσωπουμένη πρός τοῦτο ἀπό τούς Rolf Wägenbaur

καί Auke Haagsma, στίς 14 Αύγούστου 1980, ή κυβέρνηση τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας ἐκπροσωπουμένη πρός τοῦτο ἀπό τόν Reimer von Borries, καί στίς 18 Αύγούστου 1980, ή κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν, ἐκπροσωπουμένη πρός τοῦτο ἀπό τό γενικό γραμματέα τοῦ ὑπουργείου ἐξωτερικῶν, Italianer.

Τό Δικαστήριο, κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητῆ δικαστῆ, ἀφοῦ ἄκουσε τό γενικό εἰσαγγελέα, ἀποφάσισε τήν ἔναρξη τῆς προφορικῆς διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή ἀποδείξεων.

Μέ διάταξη τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1980, τό Δικαστήριο ἀποφάσισε τήν ἀνάθεση τῆς ὑποθέσεως στό δεύτερο τμῆμα, κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 95 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας.

II — Παρατηρήσεις πού κατατέθηκαν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου

Α — Παρατηρήσεις τῆς κυβερνήσεως τῶν Κάτω Χωρῶν

Ἡ *κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν* περιορίζεται νά ὑποβάλει στό Δικαστήριο διασαφηνίσεις περί τῆς «Broodbesluit». Κατά τήν ἄποψή της, τό διάταγμα αὐτό εἶχε ὡς σκοπό νά θέσει ὁρισμένες ἀπαιτήσεις, ἀπό τήν ἄποψη τῆς δημόσιας ὑγείας καί τῆς ἐντιμότητας τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ὡς πρός τή σύνθεση καί τήν ὀνομασία τοῦ ἄρτου. Βάσει τῶν ἀνωτέρω στόχων, ἡ ὁλλανδική κυβέρνηση θέλησε:

«1) νά εἰσαγάγει ὁριοθέτηση (σαφή γιά τόν καταναλωτή) μεταξύ τῶν διαφόρων ἁρῶν τοῦ ἄρτου,

2) νά μεριμνήσει ὥστε τό καταναλωτικό κοινό νά λαμβάνει ἐπαρκεῖς θρεπτικές οὐσίες».

Δεδομένου ὅτι ὁ ἄρτος ἀντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος τῆς σειρᾶς τῶν προϊόντων διατροφῆς, πρέπει νά ἀποφεύγεται ἡ παραπλάνηση τοῦ καταναλωτῆ ὅσον ἀφορᾶ τήν ποσότητα τοῦ ἄρτου πού τοῦ προσφέρεται. Ἐπειδή ὁ ἄρτος πωλεῖται συνήθως χωρίς περιτύλιγμα, ἡ κατάταξη ἀναλόγως τοῦ βάρους θεωρεῖται οὐσιώδους σημασίας.

Ἀφοῦ παρέσχε τίς ἀνωτέρω ἐπεξηγήσεις, ἡ ὁλλανδική κυβέρνηση παρατηρεῖ, ἐξάλλου, ὅτι οἱ συνδυασμένες διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 ἐδάφιο 4 καί τοῦ ἄρθρου 16 ἐδάφιο 6 τοῦ «Warenwet» παρέχουν τήν ἐξουσία στόν ὑπουργό νά χορηγεῖ «ἀπαλλαγή ἀπό τούς ἀπαιτούμενους δυνάμει τῶν ἐκτελεστικῶν ἀποφάσεων ὅρους».

Β — Παρατηρήσεις τῆς κυβερνήσεως τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας

Ἡ *κυβέρνηση τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας* παρατηρεῖ, κατά πρῶτο λόγο, ὅτι ἡ διαδικασία τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ παρέχει στό Δικαστήριο ἁρμοδιότητα νά ἀποφαίνεται ἐπί ἐρωτημάτων σχετικῶν μέ τήν ἑρμηνεία καί τό κύρος τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου, ἀλλά ὄχι μέ τό κύρος διατάξεων τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου· ἀπό αὐτό συμπεραίνει ὅτι στή συγκεκριμένη περίπτωση πρέπει νά προσδιοριστεῖ «ἀφηρημένα» ἄν οἱ διατάξεις τῆς συνθήκης περί ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων συγχωροῦν ἐθνικές ρυθμίσεις τοῦ εἴδους τῆς ἐν λόγω ὁλλανδικῆς ἀποφάσεως.

Ἡ κυβέρνηση τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας εἶναι τῆς γνώμης ὅτι τέτοιες ρυθμίσεις δικαιολογοῦνται ἁάσει τῆς πρώτης φράσεως τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης, κατά τό μέτρο πού εἶναι ἀναγκαῖες γιά τήν προστασία τοῦ καταναλωτῆ ἀπό ἐξαπατήσεις. Βεβαίως, ἡ προστασία αὐτή τοῦ καταναλωτῆ ἀπό ἐξαπατήσεις δέν ἀποτελεῖ ἀρχή πού ἀπαριθμεῖται ρητά στό ἄρθρο 36. Ἀλλά ἡ ὁμοσπονδιακή κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἐν λόγω προστασία ἀποτελεῖ ἀναγκαῖο στοιχεῖο τῆς δημόσιας τάξεως πού ἀναφέρεται στό ἄρθρο 36 καί ὅτι τό Δικαστήριο ἔχει ἀναγνωρίσει καί ἐπιβεβαιώσει ὅτι μιά τέτοια προστασία τοῦ καταναλωτῆ πρέπει νά περιλαμβάνεται στά νομικῶς προστατευόμενα

συμφέροντα (6λ. τήν ἀπόφαση τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου 1975, Ἐπιτροπή κατά Γερμανίας, 12/74 Rec. σ. 181, καί ἀπόφαση τῆς 26ης Ἰουνίου 1980, ποινική διαδικασία κατά Gilli, 788/79, πού δέν ἔχει ἀκόμα δημοσιευτεῖ στή Συλλογή).

Ὅμως οἱ ἐθνικές ρυθμίσεις περί τῆς ἄμυνας τοῦ καταναλωτῆ ἀπό ἐξαπατήσεις, σκοπούμενες στό πλαίσιο τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης, δικαιολογοῦνται μόνον ἐφ' ὅσον δέν ὑπερβαίνουν τό ἀναγκαῖο γιά τήν ἐξασφάλιση τῆς ἐν λόγω προστασίας μέτρο. Κατά τήν ὁμοσπονδιακή κυβέρνηση, ἡ προστασία τοῦ καταναλωτῆ, ἀπαιτεῖ ἐνδεχομένως εἴτε ἀπαγορεύσεις πωλήσεως εἴτε ρυθμίσεις περί τῆς ὀνομασίας εἴτε διατάξεις περί τῆς σημάνσεως τῶν προϊόντων.

Στηριζόμενη σέ παραδείγματα τόσο ἀπό τή γερμανική, ὅσο καί ἀπό τήν κοινοτική κανονιστική ρύθμιση, ἡ ὁμοσπονδιακή κυβέρνηση παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀπαγόρευση τῆς πωλήσεως μπορεῖ νά ἀποτελέσει ἐπιταγή, ὅταν μιά νόμιμη προσδοκία τοῦ καταναλωτῆ δέν προστατεύεται ἐπαρκῶς ἀπό λιγότερο ριζικά μέτρα. Ἀντιθέτως, οἱ διατάξεις περί ὀνομασίας εἶναι δυνατό νά ἐπαρκοῦν γιά τήν ἀποφυγή τῆς παραπλανήσεως τοῦ καταναλωτῆ, ὅταν οἱ διατάξεις αὐτές βασίζονται στό «γεγονός ὅτι οἱ καταναλωτές συνδέουν μέ ὁρισμένες ὀνομασίες ἀκριβεῖς προσδοκίες καί παραστάσεις», ἡ δέ σήμανση εἶναι ἀρκετή ὅταν ἐπιτρέπει στόν καταναλωτή νά σχηματίσει «γενικῶς, βλέποντας κατάλληλες ἐνδείξεις στό περιτύλιγμα, μιά ἰδέα γιά τή σύνθεση καί τό χαρακτήρα τῶν προϊόντων διατροφῆς καί νά ἀναγνωρίσει καί ἐκτιμήσει χωρίς δυσκολία ἐνδεχόμενες ἀποκλίσεις σέ σχέση μέ τά τυπικά χαρακτηριστικά».

Ὡς συμπέρασμα αὐτῆς τῆς ἀποδείξεως, ἡ ὁμοσπονδιακή κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι, ἐν ὄψει τῆς ἐλλείψεως ρυθμίσεως κοινοτικοῦ δικαίου, οἱ διατάξεις τίς ὁποῖες ἕνα Κράτος μέλος θέλει νά εἰσαγάγει στόν ἐν λόγω τομέα πρέπει νά καταρτίζονται σέ συνάρτηση μέ τήν ἀνάγκη προστασίας τοῦ καταναλωτῆ καί λαμβάνοντας ὑπόψη τήν ἀρχή τῆς ἀναλογικότητας. Βεβαίως, γιά τόν τελευταῖο αὐτό λόγο τά προβλεπόμενα μέτρα θά μποροῦν συχνά νά περιορίζονται σέ κανόνες περί σημάνσεως καί ὀνομασίας. Ἀλλά, «ἡ ὁμοσπονδιακή κυβέρνηση θεωρεῖ πάντως ὅτι ἡ ἄμυνα τοῦ καταναλωτῆ εἶναι δυνατό, σέ ὁρισμένες περιπτώσεις, νά ἀπαιτήσει πιό αὐστηρή ρύθμιση, πού παίρνει τή μορφή ἀπαγορεύσεως τῆς διαθέσεως πρός πώληση προϊόντων διατροφῆς, γιά τό λόγο ὅτι ἡ ἁπλή ἔνδειξη τῆς πραγματικῆς συνθέσεως δέ θά εἶχε καμιά χρησιμότητα γιά τόν καταναλωτή, ἄν αὐτός δέν εἶναι σέ θέση νά τήν κατανοήσει».

Κατά συνέπεια, ἡ κυβέρνηση τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας προτείνει στό Δικαστήριο ν' ἀπαντήσει ὡς ἑξῆς στό προδικαστικό ἐρώτημα:

«Οἱ ρυθμίσεις ἐσωτερικοῦ δικαίου πού ἐπιτάσσουν γιά τά προϊόντα διατροφῆς ἰδιαίτερη σύνθεση καί χαρακτηριστικά καί ἀποκλείουν τή διάθεση πρός πώληση προϊόντων διατροφῆς, τῶν ὁποίων ἡ σύνθεση καί τά χαρακτηριστικά ἀποκλίνουν ἀπό τά κατ' αὐτόν τόν τρόπο ἐπιτασσόμενα, συμβιβάζονται πρός τίς διατάξεις τῆς συνθήκης περί ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων, ἐφ' ὅσον οἱ ρυθμίσεις αὐτές εἶναι, στή συγκεκριμένη περίπτωση, ἀναγκαῖες γιά τήν ἐξασφάλιση κατάλληλης προστασίας τοῦ καταναλωτῆ ἀπό ἐξαπατήσεις».

Γ — Παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς

Ἡ *Ἐπιτροπή* παρατηρεῖ κατά πρῶτο λόγο ὅτι ἡ «ἔκθεση γιά τήν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτηση», πού διαβίβασε ὁ παραπέμπων δικαστής, δέν περιέχει καμιά πληροφορία ἐπί τῶν περιστατικῶν. Στή συνέχεια, ἀφοῦ ἀναλύει τίς ἐφαρμοστέες διατάξεις τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου, παρατηρεῖ ὅτι δέν ὑπάρχει στό κοινοτικό ἐπίπεδο κανένα μέτρο, οὔτε κάν πρόταση μέτρου πού νά ἀποβλέπει στήν ἐναρμόνιση τῶν περί ἄρτου νομοθεσιῶν τῶν Κρατῶν μελῶν, δεδομένου ὅτι ἡ μοναδική πρόταση ὁδηγίας, τήν ὁποία ἡ Ἐπιτροπή ὑπέβαλε στό Συμβούλιο τόν Ἰανουάριο τοῦ 1973, δέ συζητήθηκε ποτέ στό Συμβούλιο.

Όπως καί ή γερμανική όμοσπονδιακή κυβέρνηση, ή Έπιτροπή θεωρεῖ ὅτι δέν εἶναι δυνατό νό δοθεῖ ἀπάντηση στό ἐρώτημα, ὅπως διατυπώθηκε ἀπό τόν παραπέμποντα δικαστή, ἀλλά ὅτι, ἀντιθέτως, ή ἑρμηνεία τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου ἐπιτρέπει τήν παροχή στόν ἐθνικό δικαστή τῶν δεδομένων, μέ τή βοήθεια τῶν ὁποίων θά μπορέσει νά ἐπιλύσει τήν ἐνώπιόν του διαφορά.

Διαθέτοντας πολύ λίγα στοιχεῖα γιά τά περιστατικά τῆς παρούσας ὑποθέσεως, ή Έπιτροπή φρονεῖ ὅτι δέν μπορεῖ «νά σχηματίσει ἀκριβή ἰδέα τοῦ χαρακτήρα τῶν διατάξεων τοῦ διατάγματος περί ἄρτου καί ὅτι, ἐπομένως, δέν ὑπάρχει καμιά βεβαιότητα γιά τό ἄν ή πώληση τοῦ ἐν λόγω brioche μπορεῖ νά ἀπαγορευθεῖ ἐντελῶς ἤ ἄν μπορεῖ νά ἀπαγορευθεῖ ή πώληση τοῦ brioche αὐτοῦ ὑπό ὀνομασία στήν ὁποία περιέχεται ή λέξη ἄρτος».

Κατά τήν Έπιτροπή, τρεῖς εἶναι οἱ δυνατές αἰτίες τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς διαθέσεως πρός πώληση τοῦ «brioche»:

α) κατά πρῶτο λόγο, ἴσως τό «brioche δέν ἀνταποκρίνεται στίς ὁλλανδικές ἐπιταγές, ὅσον ἀφορᾶ τή σύνθεσή του: ή ἴδια ὅμως ή Έπιτροπή θεωρεῖ ὅτι, ὅπως προκύπτει ἀπό τήν ἀγόρευση τῶν δικηγόρων τῆς Kelderman, δέν εἶναι ή σύνθεση τοῦ «brioche» πού δημιούργησε προβλήματα·

β) εἶναι ἐπίσης πιθανό ὁ χαρακτηρισμός «eierbrood» (ἄρτος μέ αὐγά) νά ἀντιβαίνει στίς διατάξεις τῆς ὁλλανδικῆς ἀποφάσεως περί ἄρτου, ἀλλ' ἀκόμα καί στήν περίπτωση αὐτή, ή Έπιτροπή εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ὁ χαρακτηρισμός αὐτός «δέ φαίνεται νά ἀντιβαίνει στήν ἐπιταγή αὐτή», προσθέτει δέ ὅτι, «ἄν πάντως αὐτό συμβαίνει, δέν προκύπτει ἀπό αὐτό κανένα ἀσυμβίβαστο πρός τό ἄρθρο 30, ἐφ' ὅσον ὁ χαρακτηρισμός αὐτός δέ χρησιμοποιήθηκε ἀπό τήν ἑταιρεία Kelderman παρά μόνο σέ μεταγενέστερο στάδιο, δηλαδή ἀφοῦ τό προϊόν αὐτό παρασκευάστηκε καί διατέθηκε στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γαλλίας σύμφωνα μέ τίς νόμιμες διατάξεις τῆς χώρας αὐτῆς»·

γ) εἶναι τέλος πιθανό, ή ἀπαγόρευση πωλήσεως τοῦ «brioche» στίς Κάτω Χῶρες νά ἀπορρέει ἀποκλειστικά ἀπό τό γεγονός ὅτι ή περιεκτικότητά του σέ ξηρή οὐσία δέ βρίσκεται ἐντός τοῦ περιθωρίου βάρους πού προβλέπει, πρός τοῦτο, τό ἄρθρο 10 τῆς Broodbesluit. Ή Έπιτροπή εἶναι τῆς γνώμης ὅτι «ὁ ἀντικειμενικός σκοπός τῶν διατάξεων» τοῦ ἄρθρου 10 δέν εἶναι τελείως σαφής καί ὅτι ὑπάρχουν δύο δυνατές ἑρμηνεῖες:

1) Τό ἐν λόγω ἄρθρο 10 δέν ἔχει ἐφαρμογή παρά μόνο στήν περίπτωση πού ἕνα συγκεκριμένο προϊόν πωλεῖται ὡς ἄρτος· ἔτσι, «ή ἀδυναμία πωλήσεως τοῦ brioche στίς Κάτω Χῶρες βασίζεται στό γεγονός ὅτι τό προϊόν αὐτό διατίθεται πρός πώληση ὑπό τήν ὀνομασία eierbrood». Πάντως, ὁ εἰσαγωγέας θά μποροῦσε εὔκολα νά παρακάμψει τήν ἀπαγόρευση αὐτή μέ τήν πώληση τοῦ brioche ὑπό ἄλλη ὀνομασία. Ἄν ή ἑρμηνεία αὐτή ἀποδείχθηκε ὀρθή, τότε τό διάταγμα περί ἄρτου ἀποτελεῖ μέτρο ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν, ἀπό τή στιγμή κατά τήν ὁποία «ἀπαγορεύει τή διάθεση στό ἐμπόριο, ἐντός τῶν Κάτω Χωρῶν, ἄρτου ἤ ἀνάλογων ἐμπορευμάτων, πού ἔχουν παρασκευαστεῖ σέ ἄλλο Κράτος μέλος, σύμφωνα μέ τίς ἰσχύουσες στό κράτος αὐτό διατάξεις, καί ἔχουν διατεθεῖ στό ἐμπόριο ὑπό συγκεκριμένη ὀνομασία, παρά τό ὅτι ή ὀνομασία αὐτή πρέπει νά θεωρηθεῖ, στίς Κάτω Χῶρες, ὡς ὀνομασία ἀρκετά σαφής καί ἀκριβής πρός χαρακτηρισμό τοῦ προϊόντος αὐτοῦ.»

2) Μιά ἄλλη ἑρμηνεία τοῦ διατάγματος περί ἄρτου στηρίζεται στό κείμενο τοῦ ἄρθρου 3, ἀπό τό ὁποῖο μπορεῖ νά συναχθεῖ ὅτι τό διάταγμα περί ἄρτου ἐφαρμόζεται σέ ὅλα τά εἴδη ἄρτου, καθώς καί στά προϊόντα πού

εἶναι ἀνάλογα πρός τόν ἄρτο καί ἱκανά νά τόν ἀντικαταστήσουν. Ἐπομένως, τό ἐν λόγω «brioche» δέν μπορεῖ νά διατεθεῖ στό ἐμπόριο παρά μόνο ἐφ' ὅσον τηρηθοῦν οἱ διατάξεις τῆς Broodbesluit καί ἰδίως ἐκεῖνες τοῦ ἄρθρου 10. Στήν περίπτωση αὐτή, ἡ διάθεση στό ἐμπόριο ἐντός τῶν Κάτω Χωρῶν προϊόντων, τά ὁποῖα παρασκευάζονται καί διατίθενται στό ἐμπόριο σέ συγκεκριμένο Κράτος μέλος, σύμφωνα μέ τίς ἰσχύουσες στό κράτος αὐτό διατάξεις, καθίσταται ἀδύνατη, τό δέ ἄρθρο 10 τοῦ ἐν λόγω διατάγματος πρέπει νά θεωρηθεῖ ὡς μέτρο ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν, τό ὁποῖο ἀπαγορεύεται ἀπό τό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης ΕΟΚ. Πρέπει πάντως νά ἐρευνηθεῖ ἄν ἡ διάταξη αὐτή μπορεῖ νά δικαιολογηθεῖ ἐάσει τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης. Βεβαίως, τό διάταγμα περί ἄρτου ἐκδόθηκε πρός τό συμφέρον τῆς δημόσιας ὑγείας καί τῆς ἐντιμότητας τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν ἀλλά κατά τήν Ἐπιτροπή, τό διάταγμα αὐτό δέν ἀποτελεῖ τήν ἀπαραίτητη ἐγγύηση γιά τήν ἐπιδίωξη τῶν δύο αὐτῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν. Κατ' ἀρχήν, ὅσον ἀφορᾶ τό συμφέρον τῆς δημόσιας ὑγείας, «τό ἄρθρο 10 δέν ἀναφέρεται στήν ἴδια τή σύνθεση τοῦ ἄρτου, ἀφοῦ τό βάρος τῆς ξηρῆς οὐσίας δέν καθορίζεται ἀνάλογα μέ τό συνολικό βάρος τοῦ ἄρτου». Ὅσο γιά τήν ἐντιμότητα τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, τό συμφέρον αὐτό μπορεῖ νά προστατευτεῖ μέ ἄλλα μέσα, πού θά δημιουργοῦσαν λιγότερα ἐμπόδια στίς συναλλαγές μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν: «Πρέπει ἰδίως νά προβλεφθεῖ ἡ παροχή τῶν ἀναγκαίων πληροφοριῶν στούς ἀγοραστές, πχ. ὑπό μορφή ἐπιτακτικῶν κανόνων περί ἐπιγραφῶν».

Καταλήγοντας, ἡ Ἐπιτροπή προτείνει νά δοθεῖ ἡ ἀκόλουθη ἀπάντηση στό ἐρώτημα πού ὑποβλήθηκε στό Δικαστήριο:

«Ἡ ἔκφραση μέτρο ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικούς περιορισμούς ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν, πού χρησιμοποιεῖται στό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης, πρέπει νά λαμβάνεται ὑπό τήν ἔννοια ὅτι ἡ ἀπαγόρευση πού διατυπώνεται στό ἄρθρο αὐτό ἀναφέρεται ἐπίσης στόν ὅρο πού καθορίζεται σέ νομική ρύθμιση Κράτους μέλους καί ἐπιτάσσει ὅτι ἡ ποσότητα ξηρῆς οὐσίας ἑνός ἄρτου πρέπει νά βρίσκεται ἐντός συγκεκριμένου περιθωρίου μεγεθῶν, ἐνῶ πρόκειται γιά τήν εἰσαγωγή ἄρτου πού νομίμως παρασκευάζεται καί διατίθεται στό ἐμπόριο ἐντός ἄλλου Κράτους μέλους».

III — Προφορική διαδικασία

Ἡ ἑταιρεία Kelderman BV, κατηγορουμένη στήν κύρια δίκη, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τό δικηγόρο van Ewijk, ἡ κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν Bos ἐπικουρούμενο ἀπό τόν de Koe, ἐπιθεωρητή δημόσιας ὑγείας καί ἡ Ἐπιτροπή, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τό van Rijn, ἐπικουρούμενο ἀπό τόν Wägenbaur, ἀνάπτυξαν τίς προφορικές τους παρατηρήσεις καί ἀπάντησαν σέ ἐρωτήσεις πού ἔθεσε τό Δικαστήριο στή συνεδρίαση τῆς 27ης Νοεμβρίου 1980.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του στή συνεδρίαση τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1980.

Σκεπτικό

1 Μέ ἀπόφαση τῆς 28ης Μαρτίου 1980, ἡ ὁποία περιῆλθε στό Δικαστήριο στίς 29 Μαΐου 1980, ὁ Economische Politierechter τοῦ Ἀμστερνταμ ὑπέβαλε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικό ἐρώτημα περί τῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 30 τῆς συνθήκης, μέ σκοπό νά προσδιοριστεῖ ἡ ἔννοια τοῦ μέτρου ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικούς περιορισμούς, σέ σχέση μέ τό ἄρθρο 10 τῆς ὁλλανδικῆς «Broodbesluit» (ἀπόφαση περί ἄρτου), καθ' ὅσον τό ἄρθρο αὐτό προβλέπει ὅτι ἡ ποσότητα ξηρῆς οὐσίας πού περιέχεται στόν ἄρτο πρέπει νά βρίσκεται ἐντός ὁρισμένου «περιθωρίου».

2 Τό ἐρώτημα ὑποβάλλεται στό πλαίσιο ποινικῆς διαδικασίας κατά εἰσαγωγέα ὁ ὁποῖος διώκεται διότι διέθεσε πρός πώληση στήν ὁλλανδική ἀγορά «brioche» προελεύσεως Γαλλικῆς Δημοκρατίας, τοῦ ὁποίου τό βάρος σέ ξηρή οὐσία ἀνερχόταν σέ 300 περίπου γραμμάρια, γιά 400 γραμμάρια νωποῦ προϊόντος. Οἱ ὁλλανδικές διοικητικές ἀρχές, ἀφοῦ ἐξομοίωσαν τό ἀνωτέρω «brioche» μέ ἄρτο, διαπίστωσαν ὅτι ἡ ἀνωτέρω περιεκτικότητα σέ ξηρή οὐσία δέ βρισκόταν ἐντός τοῦ προβλεπομένου ἀπό τήν «Broodbesluit» περιθωρίου.

3 Σημειώνεται ὅτι ἡ «Broodbesluit» ἐκδόθηκε στίς Κάτω Χῶρες, στήν τωρινή της μορφή, τήν 21η Δεκεμβρίου 1975, κατ' ἐφαρμογή τῶν ἄρθρων 14 καί 15 τοῦ «Warenwet» τῆς 28ης Δεκεμβρίου 1935 (νόμος περί ἐμπορευμάτων)· δυνάμει τῶν κειμένων αὐτῶν, προβλέπεται, μεταξύ ἄλλων, ὅτι, πρός προστασία τῆς δημόσιας ὑγείας ἤ πρός προαγωγή τῆς ἐντιμότητας στίς ἐμπορικές συναλλαγές, οἱ γενικοί διοικητικοί κανονισμοί μποροῦν νά θέσουν ὁρισμένες ἀπαιτήσεις σχετικά μέ τή σύνθεση καί ὀνομασία τῶν ἐμπορευμάτων.

4 Ὁ εἰσαγωγέας, κατά τοῦ ὁποίου ἀσκήθηκε μήνυση δυνάμει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐπικαλέστηκε ἐνώπιον τοῦ Economische Politierechter τοῦ Ἀμστερνταμ τό ἀσυμβίβαστο τῶν κανόνων αὐτῶν πρός τό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, κατά τό ὁποῖο στίς ἐνδοκοινοτικές συναλλαγές ἀπαγορεύονται οἱ ποσοτικοί περιορισμοί ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν, καθώς καί κάθε μέτρο ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος. Ὁ ἐθνικός δικαστής θεώρησε ἀναγκαῖο, πρίν ἐκδώσει τήν ἀπόφασή του, νά ὑποβάλει στό Δικαστήριο τό ἀκόλουθο ἐρώτημα:

«Ὁ ὅρος τοῦ μέτρου ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικούς περιορισμούς ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν τοῦ ἄρθρου 30 τῆς συνθήκης ΕΟΚ πρέπει νά ἑρμηνεύεται ὑπό τήν ἔννοια ὅτι περιλαμβάνει τήν προϋπόθεση τοῦ ἄρθρου 10 τῆς Broodbesluit (Warenwet) — κατά τήν ὁποία ἡ ποσότητα ξηρῆς οὐσίας πού περιέχεται στόν ἄρτο πρέπει νά βρίσκεται ἐντός καθορισμένου περιθωρίου — ἡ ὁποία ἔχει ὡς συνέπεια ὅτι παραδοσιακά προϊόντα ἄλλων Κρατῶν μελῶν, τῶν ὁποίων ἡ περιεκτικότητα σέ ξηρή οὐσία βρίσκεται ἐκτός τοῦ περιθωρίου αὐτοῦ, νά μήν μποροῦν νά διατεθοῦν πρός πώληση στίς Κάτω Χῶρες;»

5 Κατ' ἀρχήν πρέπει νά παρατηρηθεῖ ὅτι, λόγω τῆς ἐλλείψεως κοινῶν ἤ ἐναρμονισμένων κανόνων περί παρασκευῆς καί ἐμπορίας τοῦ ἄρτου, στά Κράτη μέλη ἀπόκειται νά ρυθμίζουν, τό καθένα στό ἔδαφός του, ὅ,τι ἀφορᾶ τά χαρακτηριστικά τῆς συνθέσεως, τήν παρασκευή καί τήν ἐμπορία τοῦ ἐν λόγω ἐμπορεύματος.

6 Ὅπως κατ' ἐπανάληψη τόνισε τό Δικαστήριο στίς ἀποφάσεις τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου 1979 (Rewe, 120/78, Rec. σ. 649) καί τῆς 26ης Ἰουνίου 1980 (Gilli, 788/79, πού δέν ἔχει ἀκόμα δημοσιευτεῖ στή Συλλογή) τά ἐμπόδια στήν κυκλοφορία ἐντός τῆς Κοινότητας, πού ἀπορρέουν ἀπό τίς διαφορές τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν περί ἐμπορίας τῶν ἐν λόγω προϊόντων, πρέπει νά γίνουν ἀποδεκτά κατά τό μέρος πού οἱ διατάξεις αὐτές μποροῦν νά θεωρηθοῦν ἀναγκαῖες γιά τήν ἱκανοποίηση ἐπιτακτικῶν ἀπαιτήσεων, πού ἀναφέρονται κυρίως στήν προστασία τῆς δημόσιας ὑγείας στήν ἐντιμότητα τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν καί στήν προστασία τῶν καταναλωτῶν.

7 Ἡ ἐπέκταση, στά εἰσαγόμενα προϊόντα τῆς ὑποχρεώσεως νά περιέχουν ὁρισμένη ποσότητα ξηρῆς οὐσίας εἶναι δυνατό νά ἀποκλείσει ἀπό τήν ἐμπορία, στό οἰκεῖο κράτος, ἄρτο προελεύσεως ἄλλων Κρατῶν μελῶν. Εἶναι δυνατό νά ἀπαιτήσει διαφορετική παρασκευή, ἀνάλογα μέ τόν προορισμό τοῦ ἄρτου, καί ἐπομένως νά παρεμποδίσει τήν κυκλοφορία τοῦ ἄρτου, ὅπως παράγεται νομίμως στό Κράτος μέλος καταγωγῆς, ἄν στό κράτος αὐτό δέν ἐπιβάλλονται τά ἴδια κριτήρια παρασκευῆς.

8 Δεδομένου ὅτι ἕνα ἐμπόδιο μπορεῖ ἔτσι νά δυσχεράνει τίς συναλλαγές μεταξύ Κρατῶν μελῶν, πρέπει νά ἐξεταστεῖ ἄν αὐτό μπορεῖ νά δικαιολογηθεῖ ἀπό λόγους γενικοῦ συμφέροντος, ἀναφερόμενους, ἐν προκειμένω, στήν προστασία

τῆς δημόσιας ὑγείας καί στήν προστασία τῶν καταναλωτῶν, λόγους οἱ ὁποῖοι, κατά τίς παρατηρήσεις τῆς ὁλλανδικῆς κυβερνήσεως καί σύμφωνα μέ τό «Warenwet», ἀποτελοῦν τή βάση τῆς «Broodbesluit».

9 Ὅσον ἀφορᾶ τήν περιφρούρηση τῆς δημόσιας ὑγείας, ἡ κυβέρνηση τοῦ Βασιλείου τῶν Κάτω Χωρῶν, παρεμβαίνοντας στή διαδικασία, ἐξέθεσε ὅτι μέ τά ληφθέντα μέτρα ἐπιθυμοῦσε νά μεριμνήσει ὥστε ὁ πληθυσμός νά λαμβάνει ἐπαρκεῖς θρεπτικές οὐσίες.

10 Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι τό σύστημα τοῦ «περιθωρίου» τῶν ποσοτήτων ξηρῆς οὐσίας, ὅπως προβλέπεται ἀπό τήν «Broodbesluit», συνδέεται μέ τήν παρασκευή ἄρτου σέ καθορισμένα μεγέθη καί ἐπομένως ἐμπλέκει ἕνα κριτήριο πού δέν παρουσιάζει καμιά σχέση μέ τήν προστασία τῆς ὑγείας. Ἐξάλλου, ἡ ὁλλανδική κυβέρνηση ἀναγνώρισε κατά τήν προφορική συζήτηση ὅτι ἡ ὑγεία δέν κινδύνευε. Ἐπομένως, ἡ ἐπιχειρηματολογία αὐτή δέν μπορεῖ νά γίνει δεκτή.

11 Ὅσον ἀφορᾶ τήν προστασία τῶν καταναλωτῶν, ὑποστηρίχτηκε ὅτι ἡ «Broodbesluit» εἰσήγαγε σαφή ὁριοθέτηση μεταξύ τῶν διαφόρων μεγεθῶν καί βαρῶν τοῦ ἄρτου πού ἐπιτρέπει ἔτσι νά ἀποφευχθεῖ ἡ παραπλάνηση τοῦ καταναλωτῆ, ὡς πρός τήν πραγματική ποσότητα τοῦ ἄρτου πού τοῦ προσφέρεται.

12 Πρέπει ἐν τούτοις νά παρατηρηθεῖ σχετικά ὅτι εἶναι εὔκολο νά ἐξασφαλιστεῖ ἡ κατάλληλη πληροφόρηση τοῦ καταναλωτῆ μέ κατάλληλα μέσα, ὅπως ἡ ἀπαίτηση ὑπάρξεως ἐπιγραφῆς πού νά ἀναφέρει πχ. τό βάρος καί τά χαρακτηριστικά τῆς συνθέσεως τοῦ εἰσαγόμενου προϊόντος, ὅπως ἐξάλλου ἐκτέθηκε στά περιστατικά τῆς διαφορᾶς πού ὑποβλήθηκε στό ἐθνικό δικαστήριο.

13 Τέλος, μέ τίς παρατηρήσεις της, ἡ ὁλλανδική κυβέρνηση ἀντλεῖ ἐπιχείρημα ἀπό τήν ὕπαρξη εὐρείας δυνατότητας ἀπαλλαγῆς, ἐντός τῆς ὁλλανδικῆς ρυθμίσεως, ἀπό τόν ἁρμόδιο ὑπουργό, ἀπό τῆς ὑποχρεώσεως τῆς τηρήσεως τῶν ὅρων πού ἐπιβάλλει ἡ «Broodbesluit».

14 Σχετικά ὑπενθυμίζεται ἡ πάγια νομολογία (ἀπόφαση τῆς 24ης Ἰανουαρίου 1978, Van Tiggele, 82/77 Rec. σ. 25· ἀπόφαση τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1980, Fietje, 27/80 πού δέν ἔχει ἀκόμα δημοσιευτεῖ στή Συλλογή), δυνάμει τῆς ὁποίας ἕνα μέτρο πού ὑπόκειται στήν ἀπαγόρευση τοῦ ἄρθρου 30 τῆς συνθήκης δέ διαφεύγει ἀπό τήν ἀπαγόρευση αὐτή ἀπό μόνο τό γεγονός ὅτι ἡ ἁρμόδια ἀρχή ἔχει ἐξουσία νά χορηγεῖ ἀπαλλαγές, ἀκόμα κι ἄν γίνεται εὐρεία χρήση τῆς ἐξουσίας αὐτῆς ὑπέρ τῶν εἰσαγόμενων προϊόντων. Ἡ ἐλεύθερη κυκλοφορία ἀποτελεῖ δικαίωμα, τοῦ ὁποίου ἡ ἄσκηση δέν εἶναι δυνατό νά ἐξαρτᾶται ἀπό τή διακριτική ἐξουσία ἤ ἀνοχή τῆς ἐθνικῆς διοικήσεως.

15 Ἀπό τά ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι τό ἐμπόδιο στό ὁποῖο προσκρούει στίς Κάτω Χῶρες ἡ ἐμπορία ἄρτου πού παράγεται νομίμως καί διατίθεται στό ἐμπόριο σέ ἄλλο Κράτος μέλος, δέ δικαιολογεῖται ἀπό κανένα λόγο γενικοῦ συμφέροντος καί ἐπομένως ἡ ἐφαρμογή τῆς οἰκείας ἐθνικῆς νομοθεσίας στόν εἰσαγόμενο ἄρτο ἀποτελεῖ μέτρο ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικό περιορισμό, πού ἀπαγορεύεται ἀπό τό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης.

16 Ἐπομένως, στό ἐρώτημα πού ὑποβλήθηκε ἁρμόζει ἡ ἀπάντηση ὅτι ὁ ὅρος «μέτρο ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικούς περιορισμούς ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν», πού ἀπαντᾶται στό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης, πρέπει νά λαμβάνεται ὑπό τήν ἔννοια ὅτι στή διάταξη αὐτή ἐμπίπτουν οἱ νομικοί κανόνες Κράτους μέλους πού ὁρίζουν ὅτι ἡ ποσότητα ξηρῆς οὐσίας τοῦ ἄρτου πρέπει νά βρίσκεται ἐντός περιθωρίου, καθορισμένων μεγεθῶν, ἐφ' ὅσον ἐφαρμόζεται ἐπί τῆς εἰσαγωγῆς ἄρτου, ὁ ὁποῖος νομίμως παρασκευάζεται καί διατίθεται στό ἐμπόριο ἐντός ἄλλου Κράτους μέλους.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

17 Τά ἔξοδα στά ὁποῖα ὑποβλήθηκαν ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἡ κυβέρνηση τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας καί ἡ κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν, οἱ ὁποῖες ὑπέβαλαν παρατηρήσεις στό Δικαστήριο, δέν ἀποδίδονται· δεδομένου ὅτι ἡ διαδικασία ἔχει, ἔναντι τῶν διαδίκων τῆς κύριας δίκης, τό χαρακτήρα παρεμπίπτοντος πού ἀνέκυψε ἐνώπιον τοῦ ἐθνικοῦ δικαστηρίου, στό δικαστήριο αὐτό ἀπόκειται νά ἀποφασίσει ὡς πρός τά δικαστικά ἔξοδα.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμῆμα)

κρίνοντας ἐπί τοῦ ἐρωτήματος πού τοῦ ὑπέβαλε, μέ ἀπόφαση τῆς 28ης Μαρτίου 1980, ὁ Economische Politierechter τοῦ Ἀμστερνταμ, ἀποφαίνεται:

Ὁ ὅρος «μέτρο ἰσοδύναμου ἀποτελέσματος πρός ποσοτικούς περιορισμούς ἐπί τῶν ἐξαγωγῶν», πού ἀπαντᾶται στό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης, πρέπει νά λαμβάνεται ὑπό τήν ἔννοια ὅτι στή διάταξη αὐτή ἐμπίπτουν οἱ νομικοί κανόνες Κράτους μέλους πού ὁρίζουν ὅτι ἡ ποσότητα ξηρῆς οὐσίας τοῦ ἄρτου πρέπει νά βρίσκεται ἐντός περιθωρίου καθορισμένων μεγεθῶν, ἐφ' ὅσον ἐφαρμόζεται ἐπί τῆς εἰσαγωγῆς ἄρτου, ὁ ὁποῖος νομίμως παρασκευάζεται καί διατίθεται στό ἐμπόριο ἐντός ἄλλου Κράτους μέλους.

Pescatore Touffait Due

Δημοσιεύτηκε σέ δημόσια συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο στίς 19 Φεβρουαρίου 1981.

Ὁ γραμματεύς

A. Van Houtte

Ὁ πρόεδρος τοῦ δεύτερου τμήματος

P. Pescatore

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ FRANCESCO CAPOTORTI ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1980 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

1. Γιά μιά ἀκόμα φορά τό ἄρθρο 30 τῆς συνθήκης ΕΟΚ ἀποτελεῖ τό ἀντικείμενο αἰτήσεως περί ἑρμηνείας, ἡ ὁποία ὑποβλήθηκε σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 177 τῆς ἀνωτέρω συνθήκης. Τά περιστατικά εἶναι πολύ ἁπλά. Ἡ ἐπιχείρηση Kelderman κατηγορήθηκε γιά παράβαση τῆς ὁλλανδικῆς ἀποφάσεως περί ἄρτου («Broodbesluit» τῆς 21ης Δεκεμβρίου 1925), ἐπειδή διέθεσε πρός πώληση στίς Κάτω Χῶρες «brioches» εἰσαχθέντα ἀπό τή Γαλλία, τά ὁποῖα περιεῖχαν

1 — Μετάφραση ἀπό τά ἰταλικά.